M137-2026

Noord-Brabant

Motie: Echte Toekomst voor Jonge Brabantse Boeren – Herstart de Dialoog en Voer het Actieplan Uit

Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 6 november 2026, behandelende het Statenvoorstel 09/26 (Begroting);

Constaterende dat:

- Het Brabants Agrarisch Jongeren Kontact (BAJK), als dé officiële en cruciale belangenbehartiger van de jonge Brabantse agrariërs, alle formele gesprekken en overleggen met de provincie Noord-Brabant heeft opgeschort vanwege een aanhoudend gebrek aan perspectief, vertrouwen en een constructieve dialoog;
- In het vigerende Bestuursakkoord de totstandkoming en uitvoering van een krachtig en concreet Jonge Boeren Actieplan prominent is afgesproken, maar er tot op heden in de praktijk nog niets tastbaars van terecht is gekomen;
- Er onder jonge boeren in Noord-Brabant momenteel een ongekend sombere stemming en diepe wanhoop heerst, wat leidt tot een dreigende massale uittocht en een historisch tekort aan bedrijfsopvolgers;
- Het college in de begroting zelf expliciet erkent (p. 94) dat de stapeling van maatschappelijke opgaven leidt tot een "grotere kloof en onbegrip" tussen overheid en praktijk, terwijl tegelijkertijd vastgehouden wordt aan onrealistische en stagnerende provinciale doelstellingen (zoals de provinciale eiwittransitie, Begroting p. 91).

Overwegende dat:

- Een agrarische sector zonder jonge generatie geen toekomst heeft, en dat het ontbreken van een werkbaar perspectief direct leidt tot leegloop, teloorgang van het familiebedrijf, afnemende leefbaarheid van het platteland en het in gevaar brengen van onze voedselzekerheid en innovatiekracht;
- Onrealistische transitiedoelen en theoretische modellen het perspectief van jonge ondernemers verstikken in plaats van stimuleren;
- De provincie haar eigen beloften uit het bestuursakkoord gestand moet doen: woorden over steun aan jonge boeren zijn betekenisloos zolang het Jonge Boeren Actieplan niet daadwerkelijk van de grond komt en er niet mét de doelgroep wordt gesproken;
- Een geloofwaardig en effectief provinciaal landbouw- en plattelandsbeleid onmogelijk te realiseren is zonder de actieve stem, het commitment en het partnerschap van het BAJK en de jonge agrarische ondernemers.

Verzoekt het college om:

1. Per direct de formele bestuurlijke dialoog met het BAJK te herstarten, hen met de hoogste prioriteit weer aan tafel uit te nodigen en hen te erkennen en structureel te positioneren als volwaardige en gelijkwaardige partner in het provinciale beleidsproces;

2. Onverwijld uitvoering te geven aan de afspraak uit het bestuursakkoord door samen mét het BAJK het Jonge Boeren Actieplan definitief vorm te geven, inclusief meetbare mijlpalen, concrete instrumenten voor bedrijfsopvolging en het wegnemen van belemmerende provinciale regels;
3. Beleid en doelstellingen te herijken op haalbaarheid en realiteitszin, zodat doelen niet langer beknellend werken maar aantoonbaar bijdragen aan economisch perspectief, investeringszekerheid en rechtszekerheid voor de jonge Brabantse boer;
4. Vrijvallende of stagnerende transitiegelden (waaronder middelen uit haperende theoretische transitieprojecten) met voorrang in te zetten voor concrete ondersteuning van jonge bedrijfsopvolgers, bijvoorbeeld via laagdrempelige financieringsfaciliteiten en innovatieruimte voor verduurzaming en modernisering van het gezinsbedrijf;
5. Vóór het einde van het eerste kwartaal van 2027 Provinciale Staten te rapporteren over de herstart van het overleg met het BAJK en de concrete voortgang en implementatie van het Jonge Boeren Actieplan.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de BBB-Noord-Brabant fractie,
Marcel Berkvens